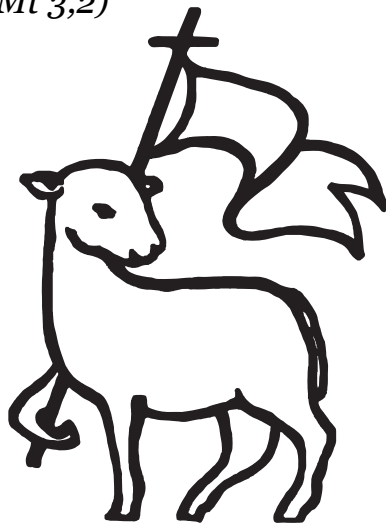

*Čiňte pokání, neboť se přiblížilo
království nebeské.*

(Mt 3,2)

Nové Bratrské Listy

Z obsahu

kázání - Simeon a Anna
Daniel Arnošt Jablonský
ženy v Tanzánii
konsekrace evropských biskupů
sbor v Rovensku pod Troskami

kázání 79

Simeon a Anna
(*E. Šormová*)

biblické a teologické studie 81

Víra kananejské ženy (výklad)
(*E.Šormová*)

dějiny 87

Bratrský biskup D. E. Jablonský
(*J. Bahlche, přel. MU*)

unitas fratrum

Tanzánské ženy 91
(*Erdmuth Waas*)
Noví biskupové v evropské UF 94
(*O. Halama, J. Polma*)

náš seniorát 96

Jak žijeme v Rovensku p. Tr.
(*H. Jalušková*)
Setkání sester (*L. Bernardová*) 98
Vzpomínka na br. Doležala (*J. Polma*) 99
Odchod br. Zoula (*red*)

z církvi doma i ve světě 100

ráj srdce

připravuje *M. Matouš*

Nové Bratrské Listy

12. ročník (2010)

Vydává OCHRANOVSKÝ SBOR
při ČCE v Praze

Čajkovského 8, 130 00 Praha 3
tel: 224 941 870

e-mail: uf.praga@centrum.cz

Registrováno pod zn. MK ČR E 12555

Milé čtenářky, milí čtenáři,
poslední číslo NBL roku 2010 se k vám dostává se zpožděním vpravdě ukrutným. Dosavadní redaktor sice oznámil svou rezignaci včas (dostal mezitím dost jiných úkolů), ale přecenil svou schopnost dokončit ročník časopisu. Proto toto číslo vychází v podobě spíše provizorní, z materiálu sebraného obětavě spolupracovníky, kteří nechtěli nechat ročník nedokončený. Za to jim patří srdečný dík.

Z tradičního vánočního obsahu zůstala kvůli časovému posunu jen poezie v Ráji srdce, jinak jsme časopis zaměřili spíš na začátek nového roku. Z loňských výročí si připomeneme 350 let od narození bratrského biskupa D. E. Jablonského, který ordinoval první biskupy obnovené Jednoty.

Od začátku ročníku 2011 bude časopis připravovat nový redakční tým a doufáme, že si časopis uchová i nadále váš zájem a přízeň.

Dovolím si opakovat pro začínající rok přání, které jsem již letos jednou použil. Přeji nám všem, aby ten nadcházející rok byl pokojnější než minulý. Méně zbytečně ztracených životů a více solidarity, méně zlosti a víc radosti, méně depresí a zoufání a víc naděje.

Z těchto stránek se s vámi prozatím loučí
J. Halama, Jr.

Děkujeme za podporu pro náš časopis.

Číslo účtu 13198319/0800

Simeon a Anna

(Lk 2,21-40)

Obraz první: Marie, Josef a dítě. Tak, jako každá zbožná Židovská rodina, konají rodiče Ježíše, vše podle zákona Mojžíšova. Obřizka a pojmenování chlapce. Očišťování a potom návštěva chrámu, kde se má podle zákona vykonat oběť za narození syna. Dítě dostává jméno Ježíš, které Marii oznámil anděl. Všechny skutečnosti narození předpověděného syna ukazují na jeho božský původ. Jeho rodiče to nevykolejují z poslušnosti Božím nařízením a Zákonu.

Nic zvláštního. Dva lidé a dítě jdou do chrámu. Jdou doslova před obličej Hospodinův, aby poděkovali a obětovali. Třikrát v tomto oddíle pisatel Lukáš zdůrazňuje, že rodiče Ježíše vše vykonávají podle Mojžíšova zákona. Pisateli záleží na tom, aby zdůraznil, že Ježíš je člověk. Tak jako každý jiný zbožný Žid je podroben Mojžíšovu zákonu. Tak jako každý Žid se Ježíš rodí do společenství lidu. Tak jako spousta jiných chlapců, kteří se v té době narodili, je obřezán. A Ježíšovi rodiče, ale i Otec v nebesích nic nepřeskakují a nevynechávají. Ježíš v chrámě ani v nebi nemá žádnou protekci. Josef a Marie jdou jako obyčejní poutníci, kteří chvátají do Jeruzaléma před Hospodina, aby složili před jeho obličej to nejdražší, co v této chvíli mají, svého prvorozeného syna.

Obraz druhý: Vše vykonáno podle zákona a Josef, Marie i Ježíš se setkávají s knězem Simeonem. Kde se tato scéna odehrává, je zajímavé. Odehrává se v místech, kam smí ženy. Není to tedy v chrámě, či při oltáři, kde se obětuje. Je to na docela služebném místě chrámu. Přesněji na nádvoří, kam můžou vstoupit ještě ženy. Tam čeká Simeon, muž spravedlivý a zbožný, tak jako byl Zachariáš a Alžběta, Josef z Arimatie nebo Kornelius. Tito svědkové jsou v Písmu označeni jako ti, kteří jsou spravedliví před Bohem a jejich zbožnost, tedy projev jejich víry, je viditelný všem v okolí.

Na Simeonovi spočívá ještě jedno znamení. Simeon má dar Ducha svatého. Má tedy díky Duchu svatému vhled do lidských dějů očima, které vidí skutečnosti jinak. Dar Ducha Simeonovi dává vidět události Izraele ne podle toho, co vidí jeho fyzické oči, ale co vidí jeho oči víry.

Obraz třetí: Simeon chodí každý den do chrámu, vyhlíží a čeká. Na co vlastně Simeon čeká? Co tak závatného mají jeho oči vidět? Simeon dostal zaslíbení, že nezemře, dokud neužrjí potěšení Izraele - doslova paraklésin tu Israel. Simeon trpělivě čeká. Je stařec. Co stařec kromě nemoci a trápení může ještě čekat. Tolik toho viděl, tolik toho zažil. Viděl radosti i starosti, naději i zklamání. Viděl umírat a rodit se. Viděl pravděpodobně Římany vraždící na chrámovém nádvoří kněze a shromážděné věřící. Co ještě čekat, čeho se nadít.

Co nás čeká v příštím občanském roce. Každý z nás má zkušenost s dobrým i zlým. Na to dobré se docela dobře zapomíná. To zlé se mnohdy vrývá hluboko pod kůži. Simeon přes své stáří to nevzdává. Znovu jde do chrámu, znovu očekává potěšení. Ještě to nezabalil, ještě se drží naděje.

Obraz čtvrtý: Simeon čeká na potěšení Izraele. Co je pro nás potěšení? My starší si při této otázce vybavíme katechismovou otázku z heidelberského katechismu, která zněla: Co je tvé potěšení v životě a smrti? Co je, ale pro nás skutečně potěšení? Co rozehrěje naše srdce, co rozzáří naše oči? Čekáme vůbec potěšení, nebo máme nahrbená záda a čekáme pouze na zprávy o zvyšování daní, peněz za plyn a elektřinu, zprávy o katastrofách, zbytečných úmrtích a kdoví co ještě?

Simeon čeká a věří zaslíbení. Potěšení pro něho nebude nějakým osobním zážitkem, či mystickým vytržením. Potěšení, které Simeon čeká, bude pro Izrael a tím i jeho vlastním potěšením. Simeon tedy čeká potěšení v rámci společenství lidu izraelského. Potěšením bude příchod Hospodinova Mesiáše.

Obraz pátý: muž a žena a na ruce dítě. Simeonovy oči vidí, když bere dítě do náručí a propuká v chvalozpěv Bohu. V tom malém chlapeč, který na první pohled vyhlíží jako každé novorozené dítě, rozeznává dotek Boží lásky. Co ještě oči Simeonovy vidí, je spasení, které Bůh připravil před obličejem všech lidí, jak přesněji překládají kraličtí. Ano, před obličejem, tudíž ne ve skrytu, ne v chrámovém přítmí, ale na otevřeném prostranství přede všemi lidmi připravil Hospodin spasení. To spasení je zřejmé a je pro všechny lid.

Dále co vidí Simeon, je světlo, které se zjeví, nebo bude odhaleno všem národům. Již není jeden vyvolený národ, který má být spasen. Potěšení může být zjeveno i nám, kteří nejsme Židé.

A do třetice Simeon vidí slávu. Slávu Hospodina Izraele, který byl a je spasením pro vyvolený lid. Jeho slávu jsme mohli spatřit v životech všech starozákonních svědků, kteří byli Hospodinem vytrženi ze situací, z kterých nebylo z lidského hlediska východiska.

Obraz šestý: Údiv Marie a Josefa nad dobrořečením Simeona. Tak to je potěšení. Ježíš je Hospodinův Mesiáš. To je potěcha. Z toho se máme těšit. Je to potěcha, ale zároveň pro někoho kámen úrazu. Simeonovy oči vidí hodně daleko. Vidí potěšení, ale zároveň i strach o společenství Izraele, které symbolizuje Mariina duše. Nikdo jiný nesnáší tak těžce neshody a nesváry svých synů, jako matka, která má všechny děti ráda. Marie, zde zastupuje společenství církve, která mnohdy je zmitána zápasem o to, co má být potěšením a spásou církve. Církev, která místo aby zjevovala světlo národům, tak jej mnohdy staví pod kbelec.

Obraz sedmý: Prorokyně Anna. Ještě, že náš oddíl nekončí Simeonovým vhladem do svárů a sporu, ale prococtvím prorokyně Anny. Stařena, která má 84 roků. Počet našich dnů je sedmdesát roků, jsme-li při síle, pak osmdesát, a mohou se pyšnit leda trápením a ničemnostmi, píše pisatel Ž 90. Anna však svá léta tráví modlitbami a

posty a setrvává se svým lidem a Pánem. Je to žena prověřená životem, jak jsme četli. Nevzdává se naděje na naplnění svého života. I ona vidí. Vidí vykoupení Izraele. Tak, jak jsme četli v prvním čtení. Izrael byl prodán. Byl prodán a zaprodán hříchu. Bez placení a peněz jej vykoupí toto dítě. Dítě, jehož jméno je Ježíš, tj. vysvoboditel. Ježíš, Hospodinův Mesiáš, který vykoupí svůj lid a nejen svůj lid, ale i celý svět.

Ježíš jako znamení (semeion) je položen před obličejem všech, aby byl potěšením a utěšením pro všechny, kteří v něho doufají. Ježíš je ten paraklétos, který přišel utěšit, povzbudit a ukonejšit naše neklidná srdce, zmítající se obavami o tento svět, o naše blízké a drahé. V posledu zahání strachy o náš osobní život. I ve stáří a nemocech potěšuje Simeona a Annu. I na konci, na samém prahu života a smrti je náš život proměněn, a to je potěšení. Ježíš nám byl dán jako znamení, které nás má povzbuzovat a posilovat nejen v kostele, ve chvílích svátečních, ale i ve všedních dnech našeho občanského roku. Vždyť vidění Simeona a Anny nebylo zjeveno tajně v mystickém vytržení, ale na veřejnosti, když se Josef s Marií vraceli do svého všedního života, do své práce a všedních povinností. I tak můžeme žít z potěšení, které nám dosvědčili svým životem Simeon a Anna.

Pane Ježíši Kriste, ty jsi přišel do naší všednosti, abys nás potěšil. Věříme, že i v tomto občanském roce pro nás budeš naším potěšením. Potěšení bereme z vědomí toho, že jsi naše spasení, světlo i vykoupení. To vše jsi nám daroval, aby naše duše nevyuschla a nevyprahla. Za to ti děkujeme a dobrořečíme. Amen.

(E. Šormová)

biblické a teologické studie

Víra kananejské ženy

(výklad textu Mt 15,21 – 28)

21 A vyšel odtud Ježíš

šel do krajiny Týru a Sidonu

22 A hle, žena kananejská z končin těchto

vyšla,

volala,

řekla, (řkouce)

smiluj se, Pane,

synu Davidův,

má dcera je zle posedlá ďáblem (zdeemonizovaná)

- 23 Ale on neodpověděl jí slova,
i přistoupili učedníci jeho a řekli
propust' ji (rozvaž' ji),
protože křičí za námi
- 24 On pak odpověděl,
řekl: „Nejsem poslán než k ovcím zahynulým (zničeným)
domu Izraelského“
- 25 Ona odpověděla,
klaněla se jemu
řekla: „Pane, pomoz mi, křičím o pomoc.“
- 26 On odpověděl
řekl: „Není dobré vzít chleba dětem
a hodit štěňatům.“
- 27 Ona pak řekla: „Ano, pane,
ale štěňata jedí z drobtů, které padnou ze stolu jejich pánů.“
- 28 Tedy odpověděl Ježíš
řekl jí: „Ó ženo, veliká je víra tvoje.
Staň se, co chceš (co si přeješ)
- A uzdravila se dcera její v tu hodinu.

České překlady

v21 až do okolí – EK.

v22 volala – KR (kralická 1613), ČEP (Český ekumenický překlad, 1984); křičela – Žilka (Nový zákon, Praha 1966), Petřů. dceru mou hrozně trápí ďábelství – KR.; má dcera je zle posedlá - Žilka, EK; moje dcera je krutě posedlá – Petřů.

v23 Odbud' ji – KR., Žilka; pošli ji pryč - EK; zbav se ji – Petřů.

v24 nejsem poslán, než k ovcím zahynulým z domu izraelského - KR.; byl jsem poslán jen k ztraceným ovcím z domu izraelského - Žilka; jsem poslán jen k ztraceným ovcím izraelského národa - Petřů; jsem poslán jen k ztraceným ovcím z lidu izraelského – EK.

v26 není slušné – KR.; není hezké - Žilka; není správné - Petřů; nesluší se – EK.

štěňatům – KR.; Žilka; psíkům - Petřů; psům – EK.

v27 takt' jest – KR.; ano - Žilka; ovšem - Petřů, EK. droby – KR.; Žilka; EK; kousky – Petřů.

v28 „Ó“ – KR.; Žilka; Petřů; EK. neuvádí.

Kontext

Širším kontextem je stolování s Abrahamem Mt 8,10-12. Kdo s Bohem bude stolovat v království Božím. Užším kontextem je kultická čistota a co člověka znečišťuje. V kapi-

tole 15. přicházejí za Ježíšem farizeové a zákoníci z Jeruzaléma. Ježíš je ve v. 2 dotázán farizeji a zákoníky, proč učedníci porušují tradici otců. Tento rozhovor se odehrává u Genesaretu (Mt 14,34). Farizeové a zákoníci jsou uraženi Ježíšovou otázkou a řešením toho, co je kulticky čisté a nečisté (v 12š. Názorová roztržka s farizeji a zákoníky, v níž Ježíš nazývá farizeje „slepými vůdci“, přispěla, aby Ježíš opustil Galileu a uchýlil se do Týru a Sidónu. Možná, že nejde jen o názorovou roztržku, ale o rozchod Ježíše s oficiální židovskou teologií a jejími představiteli, který se nakonec projevil roztržkou mezi prvotní církví a židovstvem (Kážeme Krista, Výklad starocírkevních perikop, Praha 1994, str.140). Uchýlení se Ježíše k pohanům do Týru a Sidonu je v napětí s jeho napomenutím učedníkům v Mt 10,5. „K pohanům nevstupujte, do samařské obce nechoďte, jděte raději ke ztraceným ovcím z lidu izraelského.“

Paralely

Tento příběh je zaznamenán v Mk 7,24-30. Lukáš tento příběh nezaznamenal. Matouš převzal příběh od Marka, ale značně jej přetváří. Rozdíl je i v podání. Zatímco Mt interpretuje příběh jako rozhovor, Mk nejdříve vypravuje o ženě ve 3. osobě. Potom začíná rozhovor. U Mt je žena nejprve odmítnuta, navzdory odmítnutí se nevzdává a prosí, a vzápětí Ježíš vypráví podobenství. U Mk je nejprve prosba, Ježíš vypráví podobenství a tímto podobenstvím odmítá ženinu prosbu, žena svou odpovědí prokáže odvahu víry. v21- okolí Týru a Sidonu; Mk 7,24 má do končin tyrských. Žena je označena jako kanaanka; Mk 7,26 je žena označena jako Hellénka a Syrofeničanka.

v. 22 scéna se odehrává venku; Mk 7,24-25 - Ježíš vejde do jednoho domu, aby zůstal v anonymitě. Žena vkládá pomoc do jediné věty: „Smiluj se nade mnou, Synu Davidův“ U Mk 7,25-26; Žena prosila, aby vyhnal zlého ducha. Má dcera je zle posedlá (zděmonizovaná). Podle Mk. Dcera má nemocného ducha

v25 proskynein- padnutí na kolena. Pocta, která se vzdávala pouze císaři. Mk 7,25 padla před jeho nohy.

U Mt - žena přímo jedná: „Pane pomoc mi“ Mk 7,26 se mluví o ženě ve třetí osobě. v28 zvolání u Ježíše, které je zvláštní a ojedinělé – Ó, ženo. Ještě v tu hodinu je dívka uzdravena jasný náboj - teď tady, děje se to nyní. Mk 7,29 setníkovi je také oznámeno uzdravení tímto způsobem.

Konkordancie:

v24 – Ř 15,8; v25 – Ž 109,2; v. 28 velká je tvoje víra – Mt 8,10; uzdravení setníkovy sluhý. Smiluj se, stejně volají slepci na Ježíše Mt 9,27 a ještě v Mt 20,30-31.

Struktura textu

Paralelismus – v22 – smiluj se nade mnou; v25 pomoz mi.

Žena mluví třikrát vv.22, 25, 27;

Ježíš mluví také třikrát vv.24, 26, 28;

učedníci vstupují do rozhovoru jedenkrát.

Třikrát žena nazve Ježíše Pane - Kyrie vv22, 25, 27;

Popis dialogu je zachycen zájmeny on pak, ona pak, které vždy uvozují odpověď a tím zrychlují dialog vv23-27 větu.

Čtyřikrát pak zazní vv23, 24, 26, 28 on odpověděl, ona odpověděla.

Výklad textu po jednotlivých verších

v21 Odtud odešel - Ježíš odchází od farizeů a zákoníků, kterým svým chováním skandalizuje zákon -Toru jak čteme ve v12.

Proč se Ježíš vzdaluje na hranici mezi Izraelem a pohanským Týrem a Sidonem? Tato města jsou od sebe vzdálena 45 km. Na severním toku řeky Litany, která protékala Týrem, ležela Sarepta (*Nový biblický slovník, Praha 1982, str 1059*). *Také Eliáš odchází do těchto končin, když je vyhnán Achabem a Jezábel (Sama Jezábel byla dcerou Sidonského krále Etbále)*. Eliáš zde také uzdravuje a křísí vdově syna.

Pro SZ tradici jsou Sidon a Týr symbolem zpučnosti a modlářství. Symbolem těch, kteří spoléhají na své bohatství (tato města žila z obchodu) moci (Sidon a Týr jako přístavní města vlastnila mocnou flotilu, která ovládala Středomoří.) Týrstí byli držitelé řady kolonií. Iz 23 mistrně vykresluje Týrské jako zdatné obchodníky, mořeplavce. Týr je představován jako tržiště pronárodů, nad kterým je vyřčen soud. Ez 26 – 28, taktéž prorokuje proti Týru a Sidonu, který spolu s dalšími sedmi pronárody jsou odsouzeny Hospodinovým soudem.

Ježíš však Týr a Sidón považuje za pohanská města, která nesou menší zodpovědnost před Bohem než města galilejská. (Mt 11,22. „Ale pravím vám: „Týru a Sidónu bude lehčeji v den soudu nežli vám...“) Obyvatelé Týru a Sidonu byli převážně Řekové. Tato dvě města se v podání Matoušově vždy vyskytují pospolu.

v22 Idu v (hebrejsky hinne) toto slovo signalizuje a alarmuje čtenářovu pozornost. Začínají děje spásy.

Kananejská žena, nejde o označení místní obyvatelky, ale symbolu, který poukazuje na náboženskou a kultickou odlišnost této ženy. Kanaan pro SZ posluchače byl symbolem zvrhlosti (Gn 9,18-25). Kanaanská božstva byla považována za božstva plodnosti, všestranné produktivity. Kanaanské náboženství používalo ke svým rituálům mužskou prostituci. Podle Dt 23,18 jsou potomci Kanaana nazváni psi. Ti, kteří se dopouštějí smilstva, jsou taktéž tak nazýváni. Též označení kanaanka znamená oddělenost od lidu Božího (Joz 7,9; Sd 1,1; 31.).

Marek tuto ženu nazývá hellénkou, syrofeničankou. Podle rabínské literatury Kanaan symbolizuje nežidovské obyvatelstvo (*Hanger, Donald A., Word Biblical Commentary, Volume 33b: Matthew 14 – 28. Dallas Texas: Word Books, Publisher 1998*).

Vyšla - můžeme se jen dohadovat, kde se naše scéna odehrává. Z předchozího oddílu víme, že Ježíš odchází do krajiny Týrské a Sidonské. Dá se předpokládat, že je někde na půl cesty. V Mt 15,29 čteme, že: „Odtud Ježíš přešel zase ke galilejskému moři. Pisatel evangelia zřejmě dbá na logion Ježíšovo z Mt 10,5. Vyjítí může však také symbolizovat, vyjítí ze svých tradic, svého dosavadního životního stylu.

Křičela, volala – imperfektum, svědčí o usilovném volání, které neustává.

Eleison – smiluj se; je to řecký překlad typického hebrejského obratu, který nacházíme v žalmech (4,2; 6,3; 41,5; 11; aj.), a který se dostal do zvolání církve v litanických přímluvách, Kyrie eleison (*Kážeme Krista, Výklad starocírkevních perikop, Praha 1994, str142*). Toto zvolání o smilování evokuje panovníka, který prochází mezi svými poddanými a na kom spočine jeho pozornost, ten získá milost, vyslyšení svých proseb.

Nade mnou – nemoc dcery je i nemocí ženy. Žena se plně ztotožňuje se svou dcerou a bere na sebe její těžkosti.

Pane, synu Davidův. Tento titul náležel mesiášskému králi. Žena se na Ježíše neobrací jenom jako na léčitele, ale jako k Spasiteli. Jako k tomu, kdo má nikoli politickou moc, ale moc učinit průlom a změnu v jejím životě. Calvin pátrá ve svém komentáři po tom, jak se žena dozvěděla o Ježíši. Má za to, že žena musela předtím o Ježíši něco slyšet (Mt 9,26), protože víra se rodí ze slyšení slova Božího (*Calvin's commentaries, Matthew, Mark and Luke, Volume II, T. H. L. Parker, str167. „But we must hold that fait is always born of God's Word and takes its beginning from true elements, so that it may always be jouned to a certain light of knowledge.*).

Zle posedlá, zdémonizovaná. Jde-li o epilepsii, či jiné nervové onemocnění, nevíme. Lze se domnívat, že tato choroba vyrazovala dívku ze společenství rodiny a přátel, ale i kultu.

Zle je časté označení Matoušova evangelia.

v23 – pětkrát se opakuje rychle za sebou ale, on pak; ona pak - děj tak nabývá na spádu a dramatictosti.

Neodpověděl jí slovo, Ježíš na křik ženy nereaguje. Navazuje to představu Panovníka, který přestal komunikovat, mlčí. Je to Bůh, který se stáhne do pozadí při zkoušce Joba. Nebo Bůh, na kterého volá žalmista Ž 22,3; 77,8-11; 83,2; Iz 63,15. Ticho Ježíšovo je tichem Boha nad ukřižovaným Ježíšem.

Zbav se, propuť - stejně žádají učedníci v Mt14,15 Ježíše, aby propustili lačné zástupy. Zbavit, propustit je reakcí učedníků. Ticho Ježíšovo vyplývá z odpovědi Ježíše ve v24. Snahou učedníků je odehnat někoho, kdo dělá potíže. Je to žena, pohanka, má posedlou dceru, prostě osoba, která na žebříčku společenských hodnot stojí nejnižší. Calvin vidí, v neochotě učedníků, lenost církevních hodnostářů, kteří po ničem jiném netouží než po odpočinku. Ježíš nakonec ženu propustí, ale jinak, než si učedníci přejí. Do příběhu vstupuje rovina Božího úmyslu s lidmi, který vyslychá poníženého a slitovává se. Ježíš je Božím vykonavatelem.

v24 - jsem poslán, jen – Ježíš jako syn Boží plní vůli svého Otce. Záchranné dílo je určeno domu Izraelskému tedy společenství izraelskému, do kterého pohané nepatří.

Obraz ovcí, které jsou rozehnané po kopcích, je vzat, z Ez 36. V předcházejícím oddíle Mt 15,14 jsou vůdcové Izraele nazváni slepými vůdci, kteří vedou svůj lid do záhuby. Ježíš je ten, který je poslaný pastýř, který má shromáždit rozprášené ovce, které jsou vinou slepých vůdců zahrnány možná i v kanaanském prostředí daleko od chrámu a chrámové bohoslužby (*Nový Zákon s veškerými výklady, Praha: Spolek Komenského, 1875. str. 68 „t. z národa izraelského. Ovcemi pak tuto rozumějí se netoliko k životu věčnému vyvolení, (J 15,16.), ale také i jiní vesměs Židé ze svatých patriarchů jako z pramenů pošlí (Iz48, 1. Item51, 1), k nimž předně Kristus Pán poslán byl, podle čehož služebníkem obřizky slove. (Řím15,8.) a své učedníky k samým Židům ponejprve byl poslati ráčil.“*).

v25 - žena přistupuje a klaní se Ježíši tak, jak se klanělo před tím, který měl veškerou moc nad životem a smrtí člověka. Je tu patrný kontrast. Žena se ztišila. Zároveň křičela a najednou je řkoucí, mluvící: „Pomoz mi“, je řecká obdoba přeloženého hebrejského výrazu – eleson me Kyrie - Pane, je oslovení, kterým je v Septuagintě překládán tetragram JHWH - Hospodin. Žena stupňuje svou důvěru v Ježíše a jeho pomoc, rozpoznává v Ježíši samotného Hospodina.

v26. – není dobré. Jediný kdo je dobrý, je Bůh (19,17) a ten určuje, co je dobré a co zlé. Dát, hodit pohanským psům tak nazývali Židé jinověrce. To, co bylo zaslíbeno vyvolenímu lidu, tedy Abrahamovi a jeho potomkům, je nemožné dát někomu jinému. Chléb zde symbolizuje veškerou starost, kterou Hospodin má se svým lidem (*Nový Zákon s veškerými výklady, str. 69. „t. dobrodiní Boží duchovní i tělesné, bez nichž žádný člověk býti jako bez chleba nemůže.“*).

v27 Pane – žena se nebrání ani urážce, ani rozhodnutí. Neustále nazývá Ježíše svým Pánem, tedy tím, ve kterém rozpoznává svého Boha a jeho rozhodnutí. (Gn 9,26) Žena si je vědoma toho, kde je zdroj života. Zdroj života může být i v drobečkách - jako by žena říkala: „Pane, Boží, milosrdenství a slitování je tak velké, že jenom kousek stačí na to, abych já a moje dcera byla zachráněna“. Ženu ani nenapadne, aby zaujala místo u stolu. Ví, že dosavadní způsob života ji jako kanaanku řadí pod stůl, že nemá na nic nárok.

v28 – „Ó ženo“, je zvolání údivu (*Kážeme Krista, Výklad starocírkevních perikop, Praha 1994, str. 146. Víra dvou pohanských důstojníků Mt 8,10; 27,54. a Kanaanejky 15,28 předčí víru Izraele a je mocným příslibem, že se misie mezi pohany setká s neočekávaným, překvapujícím přijetím – Mt 28,18-20).*

Veliká víra je ta, která se nedá odradit, mlčením, odmítnutím. Víra, která se nedá odradit vlastní nedostatečností a víra, která bere část trápení druhého na sebe. Víra, která to, co je nemožné, činí možným. Tedy žít z drobečků, pokládá žena za uskutečnitelné. Nakonec víra, která nechává rozhodnutí, co činit, na samotném Bohu, Ježíši Kristu, jako Kyrie - Pánu je vůlí Boží.

Staň se, co chceš. Slovo osvobozující, které zaslibuje ženě splnění jejího přání. Víra ženy a slovo Ježíšovo tvoří počátek nového života její dcery. Způsob uzdravení, zde není popsáno. Prostě je konstatováno, že dcera byla uzdravena v tutéž hodinu, jako setníkův syn (9,22) důraz je kladen na víru ženy. Uzdravení dívky není hlavní důvod vypravování. Hodina zde symbolizuje čas Božích znamení a čas lid-ského života, který v času Božího království proměňuje a uzdravuje lidský život.

(E. Šormová)

dějiny

Stavitel mostů, dvorní kazatel a bratrský biskup

Portrét Daniela Arnošta Jablonského (1660-1741)

Se svým porozuměním pro církve a jednotu, se zřetelným zaujetím pro jednu všeobecnou církev při současné vysoké úctě k individuální svébytnosti a rozmanitosti, se svou na praxi zaměřenou zbožností, se svými biskupskými a liturgickými reformními plány a dalekosáhlými mírovými a ekumenickými snahami stojí Daniel Arnošt Jablonský hluboce zakořeněn v tradici Jednoty bratrské v Čechách a na Moravě. Vědomí trvalé diskriminace a pronásledování jeho církve, ale také zkušenost obětavé pomoci a solidarity formovaly rozhodujícím způsobem jeho nadkonfesijní křesťanství. Ve východní části Střední Evropy, kde se od doby husitské revoluce se zvláštní intenzitou a kontinuitou bojovalo o náboženskou svobodu a náboženské vyrovnání, mělo takové pochopení křesťanství četné přívržence.

„Každý musí vědět, že se může stát křesťanem bez nátlaku, z vlastní svobodné vůle“ – tato věta odpovídá reformační samozřejmosti, ke které se také Jablonský, jako v České Jednotě bratrské narozený syn, vnuk a pravnuk biskupa (jak sám opakovaně napsal), cítil zavázán. „Moji prarodiče se v téže církvi narodili a v exilu v Polsku mě zplodili, jsem v ní vychován a lásku k ní jsem s mateřským mlékem sál.“

Jako pro vnuka českého teologa a posledního biskupa Českých bratří, Jana Amose Komenského, byla pro Jablonského „náboženská snášlivost“ jako cesta k tomu, co je všem protestantům společné, od mládí něčím samozřejmým. Odtud rostl jeho neúnavný zápas o sjednocování, ochraňování soužených a kontakt se všemi ideálními snahami v různých konfesích.

Jablonský nestojí přitom v žádném případě někde na okraji náboženského dění. Stal se, jako teolog téměř pět desetiletí působící v Berlíně osmnáctého století, důležitým pilířem mostu mezi starou Jednotou bratrskou, protireformací v Čechách po roce 1620 zničenou, a její obnovenou podobou, Ochranovskou Jednotu (Herrnhuter Bädergemeine). Když Jablonský obdržel první zprávu o tomto společenství, píše 31. října 1729 v dopise Mikuláši Ludvíku Zinzendorfovi „Zdálo se mi, jako bych viděl prastarý

apoštolský způsob života prvních křesťanů (nebo podle takového vzoru založená zřízení starých Bratří v Čechách a na Moravě) teď znova vrátit životu a v očích křesťanského světa je znova obnovit.“

Původ a životní cesta

Daniel Arnošt Figulus, který (stejně jako jeho starší bratr Jan Theodor) znova přijal staré otcovo jméno Jablonský, se narodil 26. listopadu 1660 v Nassenhubenu u Gdaňska jako syn biskupa Petra Figulusa (1617-1670) a Alžběty Komenské (1628 - asi 1672). Otázka, ke které kulturní a jazykové sféře patřil tento v polsko-litevské šlechtické republice vyrostlý, ale nejdlejší část svého života v braniborsko-pruských službách stojící teolog s českými předky, není jednoduchá. Hrály tu důležitou roli mnohé časově podmíněné zájmy. Tak mohl být Jablonský označován stejně za nástroj pruskoněmeckého imperialismu v předpolí dělení Polska, jako za ideální obraz „bojovníka za přátelství mezi národy“. Nezávisle na tom, že si byl vědom svých rodinných kořenů a byl v úzkých vztazích s českými exulanty, nenavštívil zcestovalý a mnoho jazyků ovládající Jablonský nikdy vlast svých rodičů, jejíž mateřština pro něj nadto nebyla běžná.

Na rozdíl od svých druhů ve víře označoval Polsko příležitostně jako svou „milou otčinu“ a polština mu byla stejně důvěrně známá jako „naše němčina“. V nejlepším smyslu slova můžeme v Jablonském vidět „světoobčana 17. a 18. století“ a „kosmopolitu“, dvorního duchovního sloužícího loajálně hohenzollernskému panovnickému domu, který měl zřetelný pocit sounáležitosti a příslušnosti s příbuznými stejné víry v celé Evropě. Určitě to však nebylo moderní národní uvědomění.

Otec, jako dlouholetý průvodce skotského presbyteriána Johna Duryho a jako blízký spolupracovník Komenského, poznal na mnohých cestách problémy vnitřní protestantské shody. Byl za dva roky po narození Daniele Arnošta zvolen seniorem Jednoty bratrské v Polsku a 1667 se mu dostalo od kurfiřta Friedricha Wilhelma von Brandenburg povolání za reformovaného kazatele do Memelu.

Ve velkopolském Lešně (Lissa), kde po otcově smrti žil v penzionu u rektora Adama Samuela Hartmanna, navštěvoval Daniel Arnošt po dobu šesti let slavné gymnázium Jednoty bratrské, v němž si vytvořil základ pro své vynikající latinské vzdělání. R. 1677 pokračoval v teologickém studiu na brandenburské reformované zemské universitě ve Frankfurtu nad Odrou. Po krátkodobém provizoriu jako učitel na reformované škole v litevském Birsenu využil dřívějšího otcova a dědova spojení s Anglií a pokračoval ve svých studiích 1680-1683 v Oxfordu. Zde vstoupil do universitní koleje Christchurch, která proslula velkou tradicí filosofické biblistiky a patristiky.

Pravděpodobně přes přátelské vztahy k veliteli pevnosti v Magdeburgu byl poté povolán za polského kazatele nově zřízeného reformovaného sboru, vrátil se však roku 1686 na prosby Jednoty bratrské zpět do Lešna. Tam zastával nejdříve místo polského kazatele a potom převzal rektorát gymnázia, jehož vlastníkem byl právě jeho děd. Spory uvnitř Jednoty bratrské ho vedly k tomu, aby přijal v Könisbergu (Královci) r. 1691 místo reformovaného dvorního kazatele. Jen o dva roky později následovalo povolání

do Berlína, kde se stal kazatelem v proslulém Dómu, kterému zachoval věrnost až do své smrti 25. května 1741.

Seniorem Jednoty v Polsku

Nesrovnatelně silněji než na situaci v Sasku-Braniborsku se činnost Jablon–ského soustředila na zájmy bratrské církve v Polsku-Litevsku a její politické, právní a organizační otázky. Z nepřetržité, v tisících dopisech zdokumentované výměny mezi Berlínem, Lešnem a Královcem máme na první pohled téměř dojem, že tento výkon požadoval více času a síly než vlastní povinnosti v katedrále. Proto byl berlínský dvorní kazatel (se svolením kurfiřta Friedricha III.) oprávněně ordinován nejprve r. 1698 na konseniora a o rok později na seniora Jednoty bratrské ve Velkopolsku. V těžkých dobách ji řídil a byl označován jako „velký muž polského protestantismu“.

Už od poloviny 16. století nacházely velké počty bratří útočiště ve Velkopolsku, kde mezi různě utvářenými společenstvími protestantské víry, zmítanými leckdy vnitřními protiklady, ale hledajícími sjednocení, požívali značnou svobodu. Znamením tohoto pocitu sounáležitosti byl r. 1570 takzvaný „konsensus Sandoměřský“, v němž luteráni, reformovaní a Čeští bratři potvrdili vzájemně svou jednotu ve víře, aniž se vzdali své svébytnosti jako odlišné církve. Rozdíl v učení o Večeři Páně, který byl největším předmětem sporu, byl překonán melanchtonovskou kompromisní formulí. Od doby Varšavské Konfederace z r. 1573 se nadto král před svou volbou zavázal, že bude ochraňovat mír mezi stranami víry – milník na cestě k toleranci, jejíž význam se projevil teprve ve srovnání s tehdejšími náboženskými boji ve zbývajících částech Evropy.

Protireformace, která v Čechách kolem r. 1600 získávala podporu, a o několik desetiletí později přivedla k úplnému zničení starou Jednotu bratrskou v Čechách, zasáhla úspěšně také do Polska. Od poloviny 17. století se aristokracie pod vlivem agresivní katolizace snažila o stigmatizaci „disidentů“ a po Norské válce byly s konečnou platností zrušeny všechny dokumenty o toleranci z r. 1573 a všichni nekatolíci byli vyloučeni z politického života.

Změnil se také vztah mezi zůstávajícími stoupenci evangelických vyznání. Patnáct bratrských sborů polské Jednoty, které kolem roku 1700 ještě existovaly, se už dávno připojilo k reformovaným a jediné z důvodů tradice si podržely své starší jméno. Z bratrské ústavy převzali Bratři výhradně volbu starších na doživotí a seniorskou (biskupskou) ordinaci, nepřerušenu od 16. Století. Volbu osobně důvěrně známého, s bratrskou církví úzce spojeného, nadto velice vlivného a způsobů světa znalého bývalého rektora lešenského gymnázia do úřadu seniora viděli jako příležitost k vnitřnímu posílení a současně k mobilizování zahraničních přívrženců.

Za předsednictví Jablonského, který byl na dvou synodech o těžkostech Bratří v Polsku přesně informován, se v Toruni 1712 (po 117 letech) skutečně konala opět společná Generální synoda kalvinistů (mezi nimi i Bratři) i luteránů. Postup pro společnou politickou cestu přesto nenašli. Jako model sjednocení (unie) v Polsku-Litevsku měl Jablonský stále na mysli konsensus ze Sandoměře, který připomínal uveřejňováním v tisku a

doporučoval jako vzor spojení. Odpor zejména na luterské straně se však nedal přemoci. Také při následujících Generálních synodech 1718, 1719 a 1726 v Gdaňsku Jablonský své ideje o spojení, opřené o Komenského, Duryho a jiné ke sjednocení ochotné teology, neustále obhajoval. Útoky proti spojení mu daly naopak příležitost, aby své představy o dohodě mezi vyznáními přesně specifikoval.

Jelikož berlínský dvorní kazatel přicházel osobně jen zřídka do Polska-Litevska, byla většina informací zprostředkována dopisy. Na Jablonského se obraceli jednotliví věřící a celé sbory, zástupci města Lešna, senioři, duchovní i studenti Jednoty bratrské, stejně jako teologové jiných vyznání ze všech částí země. Prostřednictvím sdělení církevního vedení, rozhodnutí oblastních shromáždění šlechty, synodních dokumentů a jiných spisů byl o všech důležitých událostech vždy dobře informován. Jablonský revidoval zpěvníky a katechismy, staral se o učitele a kantory (regenschori), zasadil se o polský překlad Bible, věnoval pozornost seminaristům Jednoty a podporoval členy reformovaných sborů v Litevsku. Skrze dvojí funkci dvorního kazatele a bratrského biskupa mu nevyhnutelně připadla úloha, kterou plnil s velikou oddaností téměř po celý život: poskytovat politickou, materiální a duchovní podporu trpícím druhům ve víře, především ve východní části Střední Evropy.

Jako člen rodiny, v níž k sobě po generace úzce patřily vyznání a exil, našel Jablonský, stejně jako mnoho reformovaných duchovních, úředníků a důstojníků, novou a trvalou vlast v Prusku-Braniborsku. O jeho rodinných vztazích víme jen zlomkovitě, když jeho úplné dílo, nacházející se v soukromém majetku, bylo zničeno ve zmatcích politických nepokojů ve druhé světové válce. Z čtýných dětí z manželství s Barborou Fergushillovou (1671-1724, narozena patrně v Anglii), se kterou se Jablonský oženil r. 1688 v Lešně, mělo jen šest otce přežít. I jeho potomci stáli v pruské církevní službě. Především jeho r. 1706 narozený syn Friedrich Wilhelm, kterého ještě 1739 osobně v kostele nejsvětější Trojice v Berlíně, užívaném všemi evangelickými vyznáními, uvedl do služby jako reformovaného kazatele. Ten se stal o tři roky později také jeho nástupcem jako zahraniční senior (biskup) Jednoty bratrské ve Velkopolsku.

Když o dva roky později zemřel, byl Daniel Arnošt Jablonský pohřben v reformovaném kostele, postaveném za Fridricha III, který zaujímal postavení neoficiálního dvorního kostela kalvinistického panovnického domu. Jeho náhrobní nápis zní: „Byl mírumilovný Boží učenec, osvědčený Boží služebník, velkomyslný křesťan, milující otec, spravedlivý přítel lidí, důkladný jazykový učenec a nestranný historik“.

*Prof. Dr. Jacchim Bahlche, Univerzita Stuttgart
(překlad Marie Ulrichová)*

unitas fratrum

Tanzánské ženy jsou páteří církve

V srpnu roku 2010 odcestovalo 20 žen ze Švýcarska a Německa na 2 týdny do Tanzanie. Hlavním podnětem k této cestě bylo setkání se s tanzanskými ženami, které napsaly své životní příběhy v knize „Budoucnost potřebuje vzpomínky“. Sestra Luise Plock vedla v roce 2005 kursy psaní pro ženy které se zapojují do sesterské práce v Jednotě bratrské v Tanzanii. Chtěla nám proto nyní umožnit, abychom se s nimi setkaly osobně.

Mezi účastnicemi cesty bylo, mimo sestru Plock, která v Tanzanii mnoho let žila a pracovala, více žen, jež měly znalosti jak o zemi, tak i jazyka kisuaheli z dřívější práce. Byly mezi nimi i dvě sestry, které se jako děti misionářů v Tanzanii narodily a vyrostly.

Cesta nás zavedla nejdříve do Dar es Salaam, kde se nacházejí četné sbory „Kanisa la Moravian“. V jednom z nich jsme se dověděly, jakými projekty se tam ženy zabývají. Ve své městské části vybudovaly zásobování vodou, nyní provozují malý obchod a starají se o sirotky. Prožívaly jsme s nimi ve skupinách po třech nedělní bohoslužby v šesti různých sborech - byla to právě evangelizační neděle.

Ve sboru Ukonga se konaly velmi živé bohoslužby se zpěvem a tancem ve více skupinách a s pěveckými sbory. Pro mě to byla cizí a obtížná, mimořádně hlučná hudba a velmi teatrální (herecké) kázání evangelisty, z jehož obsahu jsem samozřejmě ničemu nerozuměla. Bylo nám vysvětleno, že evangelista chtěl tímto způsobem oslovit především mladé lidi. - My jsme pozdravily sbor zpěvem kánonu. Každá z nás dostala jako dar batikové šaty. (Látka je barvená voskovou technikou).

Ve středisku sboru Kinondoni následoval potom „Den setkání“. V malých skupinách, složených z tanzanských a německých nebo švýcarských žen, vyprávěla každá ze svého života. Skupiny byly proto utvořeny tak, aby mohlo dojít k překládání jazyka Kisuaheli do němčiny nebo angličtiny a naopak. Později jsme se sdílely nad biblickým textem z 2. Knihy Mojžíšovy o záchráněni izraelského chlapce (Mojžíše) porodní bábou. „Jak a čím můžeme přispět k záchraně života?“ Bylo nám zřejmé, jak velice jsou naše nynější situace všedních dnů od sebe vzdáleny, že sotva může dojít ke styčným bodům nebo ke srovnávání.

Následujícího dne nás tanzánské ženy pozvaly opět ve skupinách po dvou nebo třech k sobě domů, abychom tímto způsobem mohly trochu nahlédnout do jejich života, což bylo pro všechny z nás velice dojemné. Při odchodu dostala každá „bílá“ Evropanka jedno „Kitenge“, veliký šátek se symbolem Jednoty bratrské, „Beránka

s vítěznou korouhvičkou“. Tento symbol je dnes užívaný ve všech sborech Jednoty. Jeho doprovodná slova jsou volána v každém shromáždění, všude při bohoslužbách: „Mwana kondoo ameshinda“ (náš Beránek zvítězil) a sbor odpovídá: „Tumfuate!“ (následuj Ho!).

Po čtyřech dnech jsme opustily horské, hlučné, hektické a ve stálém chaotickém provozu dopravy nepřehledné a únavné město Dar es Saslaam a jely naším autobusem, suverénně řízeném řidičem „Petrem“ na jihozápad země. Podobně jako v průběhu předcházejících dní probíhala setkání s ženami z prostředí více venkovského v Mbeya, V Jižní vysočině Tanzanie. Setkaly jsme se tam s nimi v „Moravian hostelu“ ve středisku Jihozápadní provincie. – Zde jsme se seznámily s jejich projektem pro podporu osiřelých dětí. Sirotci žijí většinou u příbuzných. Spolupracovníci se starají především o jejich školní docházku nebo o vzdělání pro povolání dětí a mladistvých, pečují o školní oblečení apod. Dětem je věnována zdravotní péče. Dvakrát týdně mají možnost jít po vyučování do tzv. „Dětského domu“, kde mají teplé jídlo, pomoc při školních úkolech a křesťanskou výchovu. Učí se také společně obdělávat pole atd. Dvě spolupracovnice na plný úvazek, farářka Kibona a Sandra Witschi z Misie 21 (Švýcarsko) řídí práci a četní pomocníci s nimi navštěvují a podporují rodiny, v nichž děti žijí. – Nemoc AIDS způsobuje bolestné ztráty v mnohých rodinách. Osirelé děti potřebují pomoc pro svůj pozdější samostatný život.

O druhém víkendu naší cesty jsme se z Mbeya rozešly do různých míst a sborů a získaly jsme zcela rozmanité dojmy. Jely jsme ve skupinách po pěti, tři tanzánské a dvě evropské sestry, do Chunya (čuňa), po velmi špatné cestě, na daleké náhorní plošině. Tam jsme společně prožily regionální sesterské setkání. Zpáteční cesta do Mbeya směrem na Tukuyu nás dovedla ze suché a prašné krajiny do Jižní vysočiny, která oplývala bujnou zelení – byl to obrovský protiklad! Při opětovném setkání všech skupin nastala čilá výměna rozmanitých zážitků, které jsme během víkendu získaly. U jezera Nyassa, v jeho vodách, jsme se mohly v nádherném klidu trochu zotavit. Plavba „Lin Ein baum“ (loď z jednoho kmene stromu) byla zvláštní zkušeností. Cílem celé plavby byla hrnčířská vesnice, která byla dostupná jen z vody nebo po pěšině. Právě tam se mě nejvíc dotkla očividná chudoba lidí a dětí, které chtěly na nás lichocením vyloudit naše lahve s vodou. Přišly právě z turistické oázy.

Navštívily jsme u jezera malý sbor Matema, jehož pěvecký sbor nás pozdravil písněmi. Zdravotní sestra nám podala zprávu o pomocném projektu pro vdovy a sirotky, za který nese tento sbor odpovědnost. Zvláště byla působivá scénická provedení k písním pěveckého sboru. Tato „dramata“, která přinášejí vysvětlení o prevenci HIV/AIDS do různých křesťanských i nekřesťanských skupin, se nás hluboce dotkla.

Na zpáteční cestě ve směru na Dar es Salaam bylo ještě jedno přerušení. V národním parku v Mikumi jsme mohly večer a ještě jednou následujícího dne ráno pozorovat

zvířata v daleké savaně. Pro mě, která jsem byla v Africe poprvé, to bylo báječné. Paviáni, bradavičnatá prasata, šakal, mnoho impal a gnu, velká stáda buvolů, žiraf, zeber, slonů a v neposlední řadě jak večer, tak ráno pohled na lví dámu, která se nechala z největší blízkosti v klidu pozorovat.

Co na mě při setkání s tanzanskými sestrami zvláště zapůsobil? Jak silně se se svou církví ztotožňují. Jak mnoho sil a času nasazují, jak dovedou věci bez života přimět k pohybu a jak své heslo roku naplňují životem. To motto zní: „Služte Pánu s radostí!“

Můžeme se od nich mnohému učit - z jejich srdečnosti, z jejich smíchu a jejich pohostinnosti, z jejich spokojenosti a radosti, kterou vyzařují navzdory častým skličujícím starostem o denní život, o zdraví rodiny, navzdory smutkům a ztrátám. – Měly jsme dojem, že je naše návštěva těšila, že lidé v Německu se o jejich životní příběhy zajímají a podnikají tak dalekou cestu, aby je osobně poznali. Díky skutečné znalosti země a lidí v ní, výborné přípravě a vedení sestry Luise Plock a Dorothee Weller se nám několik žen Jednoty bratrské stalo blízkými, a my jim. Vděčné, radostné, obdarované a dojmy naplněné se všechny účastnice vrátily domů zdravé.

(Erdmuth Waas, manželka biskupa Friedricha Waase)

Všem sestrám ve sborech Ochranovského seniorátu

(Dopis německých sester Luise Plock a Dorothee Weller po jejich návratu z Tanzanie)

Milé sestry,

chtěly bychom Vám jménem tanzanských sester co nejsrdečněji poděkovat za Váš velkorysý finanční dar. V srpnu tohoto roku jsme podnikly působivou a dojmavou cestu. Došlo opravdu k neobyčejně intenzivnímu setkání se sestrami v Tanzánii.

Byly jsme bohatě obdarovány na těle i na duši.

Nejdojmavější okamžiky byly rozhovory s ženami z naší knihy „Zukunft braucht Erinnerung“ (Budoucnost potřebuje vzpomínky). Znaly jsme velkou část jejich životních příběhů, které jsme nyní mohly zcela osobně zažít.

Práce tanzanských žen pokračuje. Je páteří celé církve. A my zůstáváme společně s nimi ve spojení.

Bůh Vám žehnej!

Feelbach, 12. listopadu 2010

Vaše Luise a Dorothea

Noví biskupové v Evropské kontinentální provincii

Biskupská konsekrace v Basileji

V létě roku 2010 se konal synod Evropské kontinentální provincie v Ochranově. Mezi mnoha úkoly synodu byla také volba biskupa. Synodem byli zvoleni dva bratři. Volker Schulz a Friedrich Waas. Na podzim loňského roku se pak konala konsekrace, v Basileji a v Ochranově. Protože mně s Volkerem pojí dlouholeté přátelství, nechtěl jsem při této významné události chybět.

V neděli 17. října odpoledne se v chrámu starokatolické církve v Basileji shromáždili mnozí členové Jednoty bratrské i zástupci ekumény. Protože societa Jednoty v Basileji je menší společenství a jejich sborové prostory by nepojaly stovky návštěvníků, byl k této akci propůjčen právě chrám místní církve starokatolické. Biskupství v Jednotě není funkcí správní ale pastýřskou a není platné jenom pro určitou oblast ale pro celou Jednotu a proto se předpokládá při biskupské konsekraci účast biskupů i z jiných provin-

Biskupové Evropské kontinentální provincie UF a ekumeničtí hosté. První zprava biskup Volker Schulz, čtvrtý zprava biskup Friederich Waas.

cií. Tak vedle kontinentálních biskupů H.Schlimma a Th.Clemense byli přítomni i sestra B.Torkington a brat McOwat z Británie. Protože obecně je Jednota v Evropě nahlížena jako otevřená a ekumenická církev účastnily se těchto bohoslužeb i zástupci dalších basilejských církví.

Po skončení bohoslužeb se v zádni části chrámu sešli účastníci k malému pohoštění a osobním rozhovorům. V tomto prostoru bylo možno nově konsekrovanému bratru přát do jeho nové služby. Využil jsem této příležitosti a vedle osobních přání a daru jsem vyřídil pozdravy bratrů a sester z původní české Jednoty bratrské.

(Ondřej Halama)

Konsekrace biskupa v Herrnhutu

V neděli 14. 11. 2010 byl konsekrován na biskupa br. Frieder Waas. Konsekrace se konala ve sboru v Herrnhutu, kam také byli pozváni členové Ochránovského seniorátu z Čech. Pozvání jsme rádi přijali. Přijelo nás asi 12 v čele se ses. kazatelkou z Prahy a br. seniorem ze Železného Brodu. Při tomto slavnostním aktu byl zaplněný skoro celý kostel, který čítá přibližně 600 míst. Pozvání přijalo též mnoho hostů z jiných sborů Jednoty bratrské nejen z Německa.

Slavnostní shromáždění začalo ve 14 hodin. Sálem se rozezněl krásný hlas mohutných varhan, doprovázený zpěvem místního pěveckého souboru. Svým výstupem potěšili také trubači. Po úvodní bohoslužbě měly malý výstup děti a skupinka starších členů sboru, od kterých jsme se zábavnou a hravou formou dozvěděli něco více ze života rodiny Waasů.

Své místo zde měly i pozdravy, které zazněly od několika bratrů a sester nejen německé národnosti. Ten, kdo nevládl němčinou, mohl promluvit svým rodným jazykem, jelikož se vždy našel někdo, kdo výborně překládal. Vymezené místo na pozdrav měl mimo jiné i J. Polma a M. Ulrichová.

Při samotném aktu konsekrace se sál ztišil napětím a všichni jen mlčky a nedočkavě přihlíželi. Poté se možná v některých z nás rozlil zvláštní pocit pohody a pokoje, který nám přinesla tato vzácná chvíle. V takové atmosféře nemohly chybět ani hody lásky.

V průběhu celého odpoledne se samozřejmě hodně zpívalo. V doprovodu se střídaly varhany s trubači, což jen podtrhlo celkový efekt. Zpívali jsme také písně, které byly v německém zpěvníku přeloženy i do českého jazyka, což znamená, že sálem při některých písních zněly minimálně dva jazyky najednou.

Bylo to velmi příjemné odpoledne, strávené s našimi bratry a sestrami ze „sousedních“ sborů; a také odpoledne plné očekávání, napětí a setkávání, které povzbudilo mnohé z nás na další cestě životem.

J. Polma

Jak žijeme v Rovensku pod Troskami?

Jak Bůh dá a pod jeho ochranou. V neděli jsou bohoslužby od půl desáté. V úterý odpoledne se scházejí starší děvčata „na kroužku v Jednotě bratrské“. Připomínáme si biblické příběhy, řešíme život atd. Jsou věrné od první třídy, mám z nich radost. Ostatně i další děti – už od devadesátých let – byly věrné po celou školní docházku. A tak rozseváme...

Druhá skupina – malé děti – první a druhá třída chodí v pátek, opět moje radost, moji: „miláčkové“. Míváme spolu s jejich rodiči pěknou Květnou neděli i s houpacím oslíkem a pláští, starší děvčata dramaticky pojmu biblický příběh. K tomu je výklad o Velikonocích. Takto každoročně vstupujeme do velikonočního týdne.

Den matek o květnové neděli slavíme básničkami, dramatickým ztvárněním biblického příběhu a písničkami.

Na kytaru doprovází a zpívá maminka Anežky – Káťa Matysová. Jak je dobré, že je s námi.

Koncem června jsme prožili rodinnou neděli spolu s evangelíky z Jilemnice a Křižlic. Dětské bohoslužby zde vedla křižlická farářka Gabriela Horáková.

Následoval sportovní program pro děti a pro zájemce prohlídka soukromé hvězdárny pana prof. Vl. Kafky. Po obědě děti razítkovaly trička. Dospělí si vyslechli zajímavé povídky ses. Horákové – o sociální náplni amerických církví, doprovázené diapositivy. Byl to příjemný závěr školního roku.

O prázdninách posíláme skupinku našich dětí na tábor do Křižlic, jsou tam šťastné. Jsem velmi vděčna Martinu a Gabriele Horákovým za tuto možnost.

Září bylo ve jménu setkání partnerských sborů v Železném Brodě.

Naším partnerským sborem jsou Drážďany. Známe se již několik let a jsme si blízcí. Z Železného Brodu odjíždí celá drážďanská delegace do Rovenska – zde jsme v podvečer společně zpívali: „o zpěvné hodině“. Ráno před bohoslužbami zněly pozouny v modlitebně i na zahradě. Dvojazyčné kázání, pozdravy atd.

Je výborné, že v Rovensku je možnost ubytování i větší skupiny hostů. U Náhlavských v chalupě nebo v ubytovacím centru na Paldě. Hosté bývají spokojeni a my se spolu s nimi radujeme při společných večerech a snídaních na faře. Druhou větší skupinou německých sester a bratrů byli zástupci sboru ze Zwickau se ses. kazatelkou – Christinou Pietsch.

Během roku se projevujeme i v oblasti kulturní. Shlédlí jsme představení Arjany a Čestmíra Suškových: „O arše Noemově“ – hráli děti i dospělí.

Z jejich dílny pak ještě: „O Jonášovi“ – loutky i dospělí.

„O pejskovi a kočičce“ – opět loutky a dospělí.

Tato interaktivní divadla, kdy diváci zpívají a hrají na různá cinkátka, jsou velmi pěkně navštívena.

Měli jsme zde i kytarový koncert Jana Matěje Raka a písničkáře Karla Diepolda.

O své cestě „Po stopách Františka z Assisi nám v listopadu vyprávěl doc. MUDr. Zdeněk Susa. Současně byly promítány i diapozitivy. Velmi pěkné, srdečné a ekumenické – dostavili se i katoličtí bratři a sestry z Železného Brodu a Sobotky.

Těší nás, když jsou naše bílé lavice plně obsazeny – přijíždějí koberovští i další návštěvníci, přicházejí rovenští.

První adventní neděle je už tradiční. Dopoledne rodinné bohoslužby a rozžatými svíčkami v rukou dětí. Navečer povídání o Vánocích pro veřejnost při rozsvěcení vánočního stromu na náměstí. O čtvrté adventní neděli tradiční vánoční hra. Ta poslední byla od bratra faráře Zdeňka Šorma. Hudební doprovod Kateřina Matysová. Starší děti hrály a mladší přednášely básničky. Byly mrazy a chřipky, ale vše dopadlo dobře.

A malá poznámka nakonec. Součástí našeho snažení je i pohoštění. Obětavost našich sester Milušky, Jiřky, Ireny a dalších je veliká.

Tak tedy jde život na sboru v Rovensku pod Troskami. Bohu díky!

(H. Jalušková)

Setkání sester Ochranského seniorátu

Sobota 22. ledna 2011 v Železném Brodě

Poradní kroužek sester se rozhodl pozvat ženy z našich sborů k častějším vzájemným kontaktům. Okruh událostí, zájmů i naléhavých otázek a problémů v každodenním životě církve i v tom našem osobním je obtížné soustředit do programu jednoho setkání v roce, proto pozval ještě před obvyklým termínem jarního soustředění k poněkud neformálnímu setkání, věnovanému ohlednutí za událostmi loňského roku. Ochranský sbor při ČCE v Železném Brodě ochotně poskytl své prostory.

Na programu setkání byla vzpomínka na Evropské setkání žen Jednoty bratrské ve švýcarském Montmirail (zprávu jsme přinesli v NBL 2/2010). Sestry Hana Bedrníková a Dagmar Oupická doprovodily své vyprávění promítáním obrazového materiálu.

Stejnou podobu pak mělo připomenutí návštěvy evropských sester v Tanzánii. Sestry Luise Plock a Dorothea Weller, které byly vloni také v našich sborech, při svém pobytu ve sborech Jednoty bratrské v Tanzánii předaly tanzanijským sestřám výtěžek sbírky našeho setkání v Turnově v částce 535 EUR na projekt solárních lamp pro tamní sbory.

Sobota 7. května 2011 v Turnově

Pravidelné jarní setkání sester v turnovském ochranovském sboru věnujeme spíše vzdělávacím, teologickým a diskusním otázkám.

Program :

Jako hlavní témata přednášek jsme zvolili :

- 1) Diakonie
- 2) „Těžkosti a radosti dnešní mladé generace“

Nedílnou součástí sobotního programu bude biblické zamyšlení, společný zpěv písní a modlitby. Další připravené příspěvky se týkají témat :

„Významné ženy v historii Jednoty bratrské“

Pozdravy sester z Německa

Sbírka

Aktuální zprávy a zajímavosti z práce sester ve světě i u nás.

Podrobný program bude zaslán do jednotlivých sborů Ochranského seniorátu nebo jej najdete na internetových stránkách : <http://www.jednotabratska.cz/distrikt>.

Těšíme se na kontakty s vámi a uvítáme vaše dopisy, návrhy a připomínky.

kontakt : L. Bernardová

mob. 602 390 157

e-mail : e.bernardova@centrum.cz

Vzpomínka na Vladimíra Doležala

V neděli 7. listopadu 2010 odešel ke svému Spasiteli v nedožitých 93 letech dlouholetý člen rady starších turnovského sboru Jednoty bratrské – Ochranovského sboru. 15. listopadu se s ním spolu s rodinou turnovský Ochranovský sbor rozloučil.

Odešel ze života prostý člověk Vladimír Doležal, ale pro nás, kteří jsme jej znali ze společenství Jednoty bratrské v Turnově, byl velmi výraznou osobností. Dovedu si představit, že čtená slova apoštola Pavla (Římanům 8,31-39) by bratr Doležal mohl použít jako osobní vyznání, potvrzené životem a celým jeho zaměřením.

Narodil se 6.4.1918 v Chlumu u Vyskře do věřící rodiny, ve které bylo 9 dětí. To si dovedeme představit, jak prosté a skromné poměry ho utvářely, stejně jako zcela samozřejmá práce od mala v zemědělství na zabezpečení rodiny. Po škole na Vyskři se vyučil řezníkem. Za války byl nuceně nasazen do Vaydenau, ale jen krátce, po ovdovění bratra Oldřicha mu pomáhal vychovávat 4 děti. V roce 1950 odešel k sestře do Libošovic, dlouhá léta pracoval jako železniční dělník. I to byla těžká práce, zvláště při budování železničních tunelů. K tomu začal od roku 1955 hospodařit, když se přestěhoval do malého domku na Kobylce u Turnova. Tehdy také poznal svou manželku Věru, členku sboru Jednoty bratrské v Nové Pace. V prosinci 1956 měli svatbu. Pán Bůh jim dal dcery Věru (1957) a Jitku (1961). A starostlivý táta pro svou rodinu sám přestavěl dům. Když mu onemocněla manželka (1965), bylo to krušné: malé děti doma, zaměstnání, hospodářství... Pomáhala mu širší rodina i členové sboru Jednoty bratrské. V r.1978 odešel do důchodu, za dva roky mu pak zemřela manželka (1980, červenec).

A ještě 30 let svou lásku a pomoc rozdával rodinám svých dcer a věnoval se svému malému hospodářství. On totiž neuměl sedět se založenýma rukama. Kromě jedné výjimky: když doma otevíral Bibli, když se modlil. I to patřilo neodmyslitelně k jeho životu.

Stále zaměstnán po celý život, a přece měl vždycky čas na společná shromáždění sboru JB. V neděli, při biblických hodinách, při nejrůznějších pracech na faře. Ještě před 10 lety, když Ochranovský sbor připravoval svou novou modlitebnu, dovedl bratr Doležal pořádně vzít za práci!

Dovolím si ještě krátkou vzpomínku osobní: Když jsem přišel jako mladý farář do Turnova, hned jsem věděl, že se ve všem mohu na bratra Doležala spolehnout. Nikdy neodmítl žádnou pomoc. A když mladý kazatel přijde do sboru, potřebuje mít blízko lidí, kteří ho podrží v jeho službě – osobní silnou vírou. To bratr Doležal uměl. Jeho mozolaté upracované ruce svědčily o jeho pokoře, jeho srdce bylo naplněno láskou ke Spasiteli. Jeho pohled upřený k věčnému životu mu dodával odpovědnosti za každý skutek i každé slovo. Dovedl pracovat a dovedl se modlit. Měl jsem ho moc rád a jsem vděčný za každý stisk jeho rukou a pohled z očí do očí... Bratr Vladimír Doležal je pro mne velkou osobností. Věřím, že i mnoha dalším lidem neodešel z paměti.

Jiří Polma

Odchod bratra Jindřicha Zoula

Na přelomu roku nás zastihla smutná zpráva o odchodu bratra Jindřicha Zoula z Dobřiva u Rokycan. Bratr Zoul byl dlouholetým starším dobřivského sboru a pravidelným delegátem sboru na konference a synody. Jeho práce ve sboru byla všestranná, sloužil jako lický kazatel stejně jako opravář a řemeslník.

V době, kdy se Jednota začala rozdělovat, měl bratr Zoul sympatie pro nové důrazy a způsoby práce, ale nikdy se neobrátil konfrontačně proti tradicím práce Jednoty a zůstával s mnohými našimi členy v přátelském kontaktu. Po rozdělení Jednoty udržoval a udržuje kontakty s dobřivskými především bratr Miroslav Matouš, který pozdravy z Dobřiva i noviny o našich sestřích a bratřích pravidelně sděluje v pražském sboru.

Bratr Zoul odešel ke svému Pánu v pozhnaném věku 85 let.

(red)

z církvi doma i ve světě

Prohlášení České biskupské konference

Vážení spoluobčané,

při prvním zasedání ČBK v tomto roce jsme si daleko silněji než kdy jindy uvědomili svou sounáležitost s občany našeho státu, kdy v situaci, ve které se všichni společně ocitáme, vede nás křesťany příkaz lásky k Bohu a k bližnímu k tomu, abychom Vás oslovili ve skutečném zájmu o dobro celku.

Po listopadu 1989 jsme byli všichni nadšeni svobodou. Po půlstoletí života v diktaturách jsme se radovali z obnovené demokracie. Bylo pak dosaženo mnoho pozitivních výsledků. A pozorný člověk je nemůže přehlédnout. Postupně se ukázalo, že se ne vždy dovedeme ve svobodě pohybovat a demokracii náležitě používat. Náš život se začal deformovat tím, že se mnozí zabývali vlastními zájmy a výhodami a zanedbávali, co je společným zájmem. Mnozí soudí, že demokracie zklamala. Není tomu tak. Dnešní stav naší země není způsoben jejím demokratickým základem a rámcem. Ale mnohá politická jednání byla znemožněna, protože se věcná jednání změnila v nátlakové akce namísto argumentů.

Jsme tím zneklidněni, ale nepodléháme ani náhlým emocím, ani panice. Snažíme se vidět cestu, po které je možné vyjít. Nutnost reformy je všem jasná. Vidíme i základní ochotu k nim přistoupit. Proto prosíme každého jednotlivce, aby si uvědomil svou zodpovědnost a povinnost k celku. Je třeba správně nazvat problémy v jejich celospolečenském dopadu, vést o nich věcný hovor, nikoli spor jednotlivých zájmových skupin. Patrně dojde k tomu, že všichni budeme muset něco obětovat - bez vzájemného zájmu o druhé se společnost rozpadá.

Upozorňujeme, že je na pováženu, jak se jedná v běžném životě a zvláště, jak jednají ti, kteří mají být vzorem správného jednání. Je na pováženu: když mluví lékařů vyhrožují postiženým pacientů a považují je za rukojmí svého nátlaku; právníci často přestávají hledat spravedlnost a znevažují sám pojem zákonnosti; soudci se obávají rozhodovat a protahují spory do nekonečna; někteří učitelé se více zajímají o své platy, než o výsledky školství; někteří rodiče se nezajímají o své děti, ty jsou pak zanedbané; ztrácejí kredit ti státníci, kteří se zabývají populistickým sebe vynášením a neřeší skutečné problémy; pracovníci médií popisují mnohé spory neúplným a někdy i bulvárním zpravodajstvím; v běžném životě sobecky škodí jeden druhé nekvalitní prací, přemrštěnou cenou, nezaplacením, zadržením mzdy atd. Je však nutné dodat, že příčinou těchto jevů je celkový morální úpadek společnosti, jehož důsledkem je i rozpad a krize rodiny spolu s radikálním demografickým poklesem. Bez řešení problémů těchto základních lidských pilířů a respektování zásad desatera samotné navržené reformy nepomohou!

Cesta ke spokojenému životu, k bezpečí, ke vzájemné důvěře je však otevřená. Měla by být postavena na právním řádu a jeho ukázněném dodržování, na vzájemné celospolečenské shodě a na opravdovém zájmu jednoho o druhého.

Kéž Bůh provází na této cestě všechny lidi dobré vůle.

Zdroj: ČTK (www.ctk.cz)

Církev, hospodářství a politika

(diskuse o evropském hospodářském uspořádání v evangelické akademii Bad Boll)

Představitelé společenství evangelických církví se v evangelické akademii Bad Boll sešli k diskusi s evropskými politiky a představiteli hospodářského života, aby diskutovali o vztahu tržního hospodářství a ekonomiky volné soutěže k důležitým lidským hodnotám a k sociální spravedlnosti.

Důležitým tématem byla přitom otázka důvěry. Prezident GEKE, švýcarský teolog Thomas Wipf, zdůraznil, že důvěra je předpokladem jakéhokoli společného podnikání a je něčím, co si ani politika ani hospodářství nemohou samy vytvořit. Ke stabilní Evropě bude nutno dosáhnout politicky i hospodářsky důvěryhodnosti.

K tomu by měla pomoci společná opatření v celé unii, která by zlepšila sociální standardy v řadě zemí. Konkurenceschopnost se nesmí stát protivníkem dobrých sociálních systémů, což zdůraznil pracovník Evropské komise pro hospodářskou strategii.

Rakouský evangelický biskup Michael Bünker zdůraznil ohled na budoucí generace a nutnost, abychom současnou finanční krizi neřešili přenecháním dluhů svým potomkům.

V rozpravě bylo připomenuto, že sociálně-tržní hospodářství, jak je po válce praktikovalo Německo, bylo do značné míry postaveno na evangelicky ovlivněných základech. Ve chvíli, kdy se usilovně hledá, jak sociálně utvářet evropské hospodářství, by evangelické církve neměly zůstat němé a pasivní.

Celé jednání pořádal svaz evangelických podnikatelů ve spolupráci a evangelickou akademií Bad Boll.

Bad Boll, 4. února 2011

Vzpouora teologů?

Na sto padesát katolických teologů a teoložek z Německa, Rakouska a Švýcarska podepsalo počátkem února společné prohlášení, v němž požadují zásadní změny v katolické církvi. Především jde o zrušení povinného celibátu, o přijetí kněžského svěcení žen a spoluúčast věřících na ustanovování biskupů.

Podobné prohlášení, podporované velkým počtem katolických teologů, se objevilo naposledy před 22 lety. Tehdy papež ustanovil biskupem v Kolíně nad Rýnem konzervativního kardinála Meissnera, aby se situaci pokusil uklidnit. Tentokrát vystoupil na obranu papeže a celibátu kardinál Walter Kasper, kterému však novináři rychle připomněli, že před 40 lety se sám podílel na sice mírnější, ale podobné aktivitě za změnu v církvi.

Jaké budou důsledky zveřejněné aktivity, to se můžeme zatím jenom domýšlet. Ti, kdo znají římskokatolické prostředí, žádný velký převrat neočekávají. Je zřejmé, že touha po změně je u značné části evropských teologů naléhavá, ale s ohledem na jiné části světa, které ji nesdílejí, se nemusí prosadit. To známe podobně i ze situace ve světové UF.

(z německých zdrojů - red)

Naděje „na tenkém ledě“

(delegace německé evangelické církve v Afghanistanu)

Na začátku února navštívila delegace německé evangelické církve jak německé jednotky v Afghanistanu, tak i civilní pracovníky a organizace, které se pokoušejí v násilím zmítané zemi o obnovu či vybudování hospodářských a sociálních struktur.

Za svůj nejdůležitější úkol označili po návratu naslouchat, vnímat a učit se. Je důležité vědět, jaké problémy mají příslušníci armády a jejich rodiny, jak vnímají situaci sami a jak hodnotí práci politiků.

V rozhovoru s civilními organizacemi byli zástupci církve překvapeni, jak velké množství aktivit se za obtížných a leckdy nebezpečných podmínek uskutečňuje. Zároveň jim návštěva ukázala věci „v novém světle“. Nejčastější názor zní, že se sice za podpory a ochrany armády dají vytvářet prostory pro lepší a bezpečnější život, ale to je jenom začátek. Trvalý stav může vzniknout jenom tehdy, podaří-li se práci předat místním lidem a bude-li pokračovat bez přispění cizích armád. To se dá nyní připravovat, ale není možné takovou situaci vojenskou mocí vytvořit a zajistit. Bundeswehr se na vojenské misi podílí již deset let a je na čase připravovat ukončení, aby se nestala vojenským obsazením země na neurčito.

„V Afghánistánu existuje naděje,“ řekl předseda rady EKD, „ale je to naděje na tenkém ledě. Přes všechno doufání se nemusí splnit, může ztroskotat. To si všichni uvědomují, proto se vracíme s nadějí i se starostmi.“

Bylo by dobré, aby civilní pomoc byla podporována stejně masivně a oficiálně, jako je pomoc vojenská, řekli představitelé církve. Objem civilní pomoci poskytnuté vládou se vloni zdvojnásobil, což je dobře, ale bude třeba zajistit, aby po stažení vojsk neustala.

6. únor 2011, EKD

Je církev pro víru potřebná?

Osmdesát procent mladých Švýcarů věří v Boha, Jen dvacet procent jich žije v církvi. Je církev potřebná pro víru? To byl dotaz na otevřeném diskusním fóru v Davosu na konci ledna 2011.

Mínění se ale různí, jak praví klasik. Předseda socialistické strany usoudil, že člověk si může soukromě rozhodnout, zda pro víru církev potřebuje nebo ne, přítomní učitelé teologie poukazovali na to, že bez organizovaného společenství by se zvěst evangelia těžko předávala dalším generacím. Evangelická církev sice vždycky podporovala a podporuje samostatné myšlení, ale církev není spolek samostatných myslitelů, nýbrž společenství těch, kdo sdílejí poznání evangelia.

Podobně se vyjádřili i zástupci islámských obcí, kteří soudí, že víra se nejlépe prožívá a vyjadřuje ve společenství.

Představa, že by se náboženská víra mohla stát zcela soukromou věcí, bez církevních a náboženských institucí, se sice objevuje poměrně zřetelně (připomeňme si, že u nás se při minulém sčítání lidu přihlásilo kolem 300 tisíc lidí ke křesťanství, ale bez církevní příslušnosti), ale sama její existence je podmíněna existencí církví a náboženských společenství. V nich, nebo jejich působením se postoje k víře utvářejí.

Ze strany politiků se pak ozvala především starost o rovnoprávnost a toleranci.

29. leden 2011, SEK

Pozvánka na přednášku společnosti VERITAS

„Žilinská synoda 1610 – 2010“ je název přednášky, kterou prosloví doc. PaedDr. Miloš Kovačka, PhD z Národního bibliografického ústavu Slovenské národní knihovny v Martině. Bude to na XXXIII. semináři historické společnosti VERITAS, který se bude konat v sobotu 26. března 2011 v 10 hodin v sálu na faře ČCE v Pardubicích, Sladkovského 638. Fara je 6. dům za evangelickým kostelem. Všichni zájemci jsou srdečně zváni.

Od nádraží jedou k ul. Sladkovského trolejbusy č. 2 a 13 do stanice Třída Míru (3.zastávka).

ráj srdce

ON

On zrodil se a on je na útěku.
Je tupen on a on je křížován.
Tak nastal průlom do našeho věku,
tak vstoupil na zem, neznám, nepoznán.

On, třeba opuštěn, přec neopouští
a všechno najde, najde chlév i chrám,
zná vody jezerní i písek pouští.
Je se všemi. Je s Bohem. A je sám.

Nic nežádaje, tíhu světa nese,
sám svobodný, sám bez vin, bez tíže.
On mluví tam, kde nikdo neozve se
a mlčí tam, kde hlučí prázdné řeči.
V tom zrození je Bůh nám nejbliže,
když naše srdce u Betléma klečí.

NARODIL SE...

Když v lůnu Panny skryt dlel nekonečný Bůh,
byl v bodu uzavřen, věř nevěř, celý kruh.

Bůh dal se jedenkrát co dítě viděti;
ach, kéž bych dítě byl v tom malém dítěti!

Ach, kdyby mohl být tvé srdce jeslemi,
Bůh zjevil by se zas co dítě na zemi!

Že velké nemůže se, praviš, v malém skrýt?

Že nebi nemožno se v hrudce uzavřít?

Viz dítě Panny: hle, v kolébce skryta je tu
Země i Nebesa a na tisíce světů.

Vše převrací se, viz, hrad nebes peklo ruší,
v trůn jesle mění se, noc tmavá v bílý den
a panna dítě má a tak buď připraven:
hleď stejně proměnit své srdce, tělo, duši.

Co je to pokora a prostota, se vidí:

hle, Boha pastýři zří nejprvněji z lidí.

Ty Boha nespatriš zde ani v světě všem,

Když nezatoužíš sám být v nitru pastýřem.

Angelus Silesius: Cherubský poutník